

Příběhy Divokého západu

Série čtyř různorodých povídek z doby osidlování Divokého západu.

Dobrodružné příběhy zlatokopů, novodobých osadníků i původních obyvatel, indiánů. Jako tenká linka se jimi prolíná touha po svobodě, kterou pro bílého muže představuje drahý kov, zlato.

Není však cena za jeho získání až příliš vysoká a nevede cesta ke skutečné svobodě právě opačným směrem?

www.kali.cz

COLT

Pocta Jacku Londonovi

-

I. část

ZLATO

Slunce ještě z posledních sil příjemně sálalo. Nastavil mu tvář a přivřel oči. Nechal se naplno zasáhnout jeho hřejivými paprsky. Cítil, jak ho objaly, pronikaly pod kůži a teplo se rozlévalo celým jeho tělem. Spolu se slunečními paprsky se mu do žil vlila i nová energie. Bude ji potřebovat. Teplé paprsky už ho nebudou hřát dlouho. V kostech i z přírody kolem cítil, že se pomalu blíží zima. Ještě možná týden a počasí se začne radikálně měnit.

Znovu oči otevřel. Zamžoural naposledy do slunce a sklonil hlavu, aby pokračoval v práci. Zakroužil pánví a opatrně z ní odplavoval drobné nečistoty a jemný písek. Ten pohyb už dělal snad milionkrát. Stal se mu přirozeným jako dýchání nebo chůze. Rotovat, dokud se voda a lehčí horninový materiál nedostanou ven z pánve.

Že by? Opravdu. Pozdvihl proti slunci další malý valounek zlata a pousmál se. Navíc se na dně třpytilo pár droboučkových zlatinek. Jedny z posledních radostných pozdravů Aljašky. Vylovil z kapsy kabátu malou skleněnou dózu a zlato do ní opatrně přemístil.

Škoda, že se toho nedožil Jack. Bude to měsíc, co ho pohřbil. Potkali se vlastně úplnou náhodou v Dawson City, aby se stal nakonec jeho nejen výborným partákem, ale i přítelem. Bylo to poté, co to Frank, jeho původní soudruh, po vleklých obtížích vzdal a vrátil se zpátky do Frisca. Právě v tu

dobu se seznámil s Jackem. Jaká to byla náhoda či prozřetelnost. Oba, on i Jack, pocházeli z Frisca a potkali se až tady na Aljašce.

Ten vysoký, kudrnatý a veselý chlapík Samovi hned přirostl k srdci. Sílu měl jako málokdo a pořád všechny kolem bavil svými historkami. Většinou končily špatně, ale on v každé a v každém dokázal najít i něco dobrého.

On Sam a Jack se zkrátka dali dohromady a pak objevili tohle místo. Opět jen pouhou náhodou, kterou měli původně za smůlu. Místo, o kterém nikdo jiný netušil a ani nikdo z nich samotných nepředpokládal, že by tu mohlo být. To, kvůli čemu vyrazili do nehostinných severských končin. Zlato.

Tehdy mířili dál na Yukon, ale minuli správnou odbočku. Pak sestoupili strmou roklí kamsi dolů. Spíš se skouleli. Je sem hrozný přístup. Přespali tu vlastně jen z nouze. I když ráno byl na objevené ztracené údolí krásný pohled. Z jedné strany skalní rozsedlina, z druhé prudký zalesněný sráz. Dole malé údolíčko protínající klikatící se, divoký a zurčivý asi třicet stop široký potok.

Chtěli hned vystoupat zpět a vrátit se na hlavní stezku. Pak vyrazit do osvědčených zlatonosných míst a doufat, že pro ně ještě zbylo něco ze zlatého snu. Jack ale neodolal a zkusil pánev. On Sam se mu smál. Zlato a tady?! Smál se ale jen do té doby, než uslyšel, jak jeho přítel radostně vykřikl a přiřítit se k němu i s valounkem zlata v dlani. Tu nevídanou radost a jásot, v jaký oba propukli, má stále před očima.

Hned poté začali systematicky rýžovat. Štěstí se na ně usmálo ne jedním zářivým úsměvem, ale smálo se pořád dál. Nebyl to jen ojedinělý nález. Další a další drobné valounky a zlatinky ze dna potoka se třpytily na jejich pánvích. Dva měsíce pak jen rýžovali, lovíli ryby a občas i vysokou. A po večerech pak sprádali plány o tom, jak si budou po návratu žít.

Jack, bývalý námořník a dobrodruh, si toužil koupit malý ranč a chovat koně. Rodiče už neměl. Stále však vzpomínal na svou sestru Ruth. Dřela celé dny v prádelně. Sotva jednou za měsíc vyražela s přáteli za zábavou. Její bratr ji chtěl od té lopoty osvobodit a vzít s sebou na svůj ranč v kopcích nad městem. Tam by jen četla knihy, které tak miluje, ale pro únavu z práce v prádelně nad nimi usíná. Chodili by spolu na dlouhé procházky a dělali si pikniky.

Sam si žádné plány nedělal. Rád by užíval nabyté svobody, možná cestoval. Ale už ne jako tuctový námořník. Nýbrž jako pán v lodních kajutách první třídy. A pak se uvidí.

Ale pak přišlo to osudové odpoledne a všechno bylo rázem jinak. Štěstí je opustilo. Tehdy poobědvali zbytek fazolí a Jack řekl, že to zkusí pro změnu kus po proudu a šel. Byli od sebe ani ne sto metrů. Nikdy nezapomene na tu scénu. Jen chvíli předtím ještě viděl svého přítele, jak se sklání nad pánví. A hned potom ho zaregistroval. Medvěd. Obrovský grizzly se řítit přímo na zatím nic

netušícího Jacka. Čert ví, kde se tam tak najednou vzal. Hned na svého druha mával a křičel, aby ho upozornil. Pozdě. Zvíře bylo v tu ránu u něj a Jack se neměl jak bránit. Puška i pistole zůstaly na místě, kde předtím obědvali. To monstrum mu nedalo žádnou šanci. Než se dostal se svojí Winchestrovkou blíž tak, aby mohl bezpečně pálit, ten prokletý medvěd ho dočista rozsápal.

Svého přítele pak pohřbil jen kousek od místa, kde našli největší nugety. Alespoň odsud se na jejich zlatonosný potok může dívat. Ted' už je tu týdný sám. První dny byly nejhorší. Stále na Jacka myslel. Pracoval od rána do večera ještě urputněji než kdy dřív. To proto, aby zahnal smutek a prázdnotu, kterou mu smrt přítele způsobila.

Od té doby byl mnohem obezřetnější. Nikdy, ani při rýžování, neodkládal svůj Colt a pušku měl vždycky někde poblíž. V noci špatně spal a v každém prasknutí větvičky nebo silnějším závanu větru hned slyšel medvěda. Jen jednou, pár dní po Jackově smrti, ještě zahlédl na protějším břehu medvědí stopy. Žádné zvíře se však již neukázalo.

Až se vrátí zpátky do Frisca, hned vyhledá jeho sestru. Její bratr je ted' boháč. První zpráva, že zemřel, ji raní, ale udělat to musí. Ta druhá zpráva, že je nyní majitelkou bratrova podílu zlata, bude sice jen slabá útěcha za jeho smrt, ale nebude se už muset dřít a zařídí si život podle svého. A určitě si brzy najde i ženicha. Vždy mluvil o tom, jak je krásná. Že jen bída a dřina z práce jí dělá vrásky v obličeji. To kvůli ní sem vyrazil, když státy zachvátila zlatá horečka. Rozmlouvala mu to marně. Chtěl sobě i jí dopřát konečně trochu lepšího života. Lepší život ji ted' čeká. On, Sam, se postará o to, aby dostala to, co jí právem náleží.

Odchod už nebude raději odkládat a pokoušet více osud. Má víc, než kdy vlastně doufal, a zima přijde co nevidět. Zítra zboří tábor a vyrazí do srubu. Tam přečká zimu. Pak Dawson City a zpátky do civilizace.

Po kamenné stezce, kterou si tu sám vybudoval, přešel nebo spíš přeskákal potok. Zamířil ke stanu pod skalním převisem. Slunce začne za chvíli zvolna zapadat, ale zatím má ještě pořád sílu. Rozhlédl se kolem. Stejně mu to údolíčko bude chybět. Cosi výjimečného tady prožil. Pohledem projížděl zalesněný sráz protějšního kopce a sentimentálně se loučil s tímto místem.

Najednou mezi stromy cosi zaznamenal, ale než si to vůbec uvědomil, už mezitím očima přešel dál. Byl to jen zlomek vteřiny. Nějaký odlesk od slunce a náznak siluety. Jistě zvíře. Musel se pohledem kus vrátit. Nic tam ale nebylo. Nostalgicky ještě jednou zrakem propátral celé údolí, spokojeně vydechl a vyrazil ke stanu.

Jakoby to přivolal. Druhý den se probudil do o poznání chladnějšího a syrového rána. Vykoukl ze stanu a hned spatřil tu proměnu na vlastní oči.

Zašklebil se. Přijde to dřív než myslel. Nemá nejspíš ani týden. Ještě včera krásné pestré barvy celého údolíčka rázem zbledly. Vítr se proháněl roklí, vzdouval větve stromů a v prudkých poryvech rozmetal prach kolem potoka. Ani zlověstně zatažená obloha nevěstila nic dobrého. Rychle se nasnídá, zboří tábor a vyrazí. Ještě musí vyzvednout to nejdůležitější. Zlato.

Za hodinu už vykopával svůj poklad z tajné skrýše. Pečlivě to místo ještě s Jackem vybrali. Nikoho by nenapadlo hledat právě tady. V malé průrvě s pár zakrslými stromky několik metrů nad skalnatým převisem. Při kopání také zjistil, že půda už pomalu začíná promrzat. Už byl konečně u nich. Pousmál se a přeskládal hnědé kožené váčky se svým bohatstvím na dno ruksaku. Přehodil si ho plně napěchovaný přes ramena a na hlavu narazil koženou bobří čapku. Naposledy se rozhlédl po jejich údolí.

Bezťak měl poslední dny takový zvláštní svíravý pocit. Jako když tu není sám. Ale to bude nejspíš právě z toho, že tu byl sám. A už moc dlouho. Je nejvyšší čas zvednout kotvy. Nikdy na tohle místo nezapomene. Díky němu dosáhne svobody a soběstačnosti. Ale také díky němu přišel o přítele. Nic ale není zadarmo, pomyslel si a začal rázně šplhat úzkou skalnatou soutěskou vzhůru.

SRUB

Po několika dnech těžkého plahočení se byl téměř na místě. Konečně. Rozložitý desetimetrový srub na malém palouku byl už na dohled. Z jedné strany lemovaný lesem, z druhé planina navazující na kopec, ze kterého právě sestupoval.

Jeden z několika zlatokopeckých srubů, který sloužil jako úkryt a oáza těm, kdo to potřebují. Sem se prospektoři uchylovali na pár dní a mnohdy i měsíců při svých cestách. Cestou ku zlatu i cestou zpět do měst. Ti, co zázrakem zbohatli, ale většinou zchudli ještě víc, než když se vydali za přeludem zlaté horečky. Lidé na pokraji fyzických i duševních sil, kteří tu načas našli své útočiště.

Vždycky tu bylo k snědku trochu sušeného masa, sucharů nebo dokonce fazolí. Ale určitě kafe i cukr a možná i tabák. Ti, co měli malý přebytek zásob, tu nechávali trochu pro další poutníky, kteří vinou nepřízně osudu neměli zhola nic. A doufali, že kdyby je potkalo to samé, taky jim tu kdosi před nimi zanechá něco na zub.

O Vlkově srubu, jak se mu říkalo, věděl Sam už z vyprávění v Dawson City. S Jackem si to sem namířili schválně. Strávili tu několik dní odpočinku cestou, která je nakonec zavedla až k Medvědímu potoku. Ale protože byl

pragmatik, nespolehal se ani na milodary a zbytky. Zásob měl pořád ještě dost. Dokonce k nim přidal i několik sušených ryb navíc. Naopak se spolehal na pasti, které tu s přítelem nechali. Sám to navrhnul. Zjistili, že vláčet se s nimi dál by bylo prakticky nemožné. Jako by to tušil. Teď se můžou hodit. Už plánoval, kam je všude nastraží. S vidinou odpočinku po namáhavé cestě, která mu vzala spousty sil, teď ještě zrychlil. Pojednou se zamračil, když si všiml, že se z komína nekouří.

Škoda, věřil, že se tu s někým potká. Snad je tu jen prvním vracejícím se hostem. Zima přišla dřív a tak se jistě brzy objeví i další utrmácený prospektor. Stanul na prahu. Odsunul závoru, otevřel dveře a vešel. Spokojeně se pousmál. Všechno bylo, jak má být. Mohutný krb, stůl, židle, několik lůžek po stranách. Skromné, ale účelné vybavení. Dokonce zbylá hromada naštípaného dřeva. Mohlo by dva, možná tři dny vydržet.

S úlevou shodil ze zad pušku a těžký bágl. Rozšněroval ho a za moment už třímal v ruce svůj Peacemaker. Legendární zbraň divokého západu, šestiranný revolver vzor 1887, zvaný také hraničář, si pořídil ještě ve Friscu. Provázel ho celou cestu na sever a několikrát už rozhodl o jeho dalším osudu. Protočil bubínek. Nabito. Rovnoměrný cvakavý otočný pohyb. Ten zvuk ho vždy fascinoval. Kruh, který může rozhodnout o bytí a nebytí. Nabitý Colt odložil na polici vedle postele a batoh posunul vedle ní. Pod postel pak zasunul svoji Winchestrovku.

Pojednou práskly dveře. Prudce sebou cuknul a otočil se. To jen nedověl. Došel dveře zajistit. Když vykoukl ven, zjistil, že dorazil právě včas. Venku se mezitím hustě rozsněžilo.

Hned ráno po snídani vyrazil na obhlídku okolí a nastražit pasti. Muselo sněžit celou noc. Nyní se však k zemi snášel jen lehký sněhový poprašek. Sníh však teď poskytoval výhodu. Na bělostné pokrývce, kterou se krajina pokryla, se dají snadno objevit stopy zvěře. Tak také zjistil, že jen asi půl míle od chaty vede stezka vysoké. Hned tam umístil jednu z pastí. Další pak poblíž potůčku na opačné straně. Zbytek nastraží zítra. Už teď se těšil na čerstvou pečínku. Přijde mu vhod. Sušených ryb a masa měl už plné zuby. Navíc ke své radosti ve srubu našel dvoje sněžnice. Zatím je sice nepoužil, ale rozhodně se budou hodit.

Když se vrátil z průzkumu, poobědval trochu ze svých zásob a na chvíli se natáhl. Po malém odpočinku dopil kávu a rozhodl se, že zpracuje dřevo z menšího zlomeného smrku kousek od chaty. Věnuje tomu zbytek dnešního dne. Musí ještě využít příhodného počasí.

Po pár hodinách usilovné práce bylo konečně hotovo. Odložil pilu, protáhl si záda a chystal se zpět do srubu. Pohledem zabloudil k obloze. Na hustější sněžení to prozatím nevypadalo, ale brzy to jistě přijde. Poté projel

očima protějšší vzdálený kopec. V mírném svahu zahlédl pohyb. Sotva patrnu tmavou tečku uprostřed bílého oceánu sněhu kolem. Přibližovala se. Upřeně ji dál pozoroval. Podle rychlosti a způsobu pohybu by to mohl být člověk. Tečka se pomalu zvětšovala. A opravdu. Po chvíli už jasně rozeznával obrysy postavy. Muž, od hlavy až k patě zahalený do kožešin, mířil směrem ke srubu.

Zíral na přibližující se siluetu. Zaradoval se, že bude mít po dlouhé době opět společnost. Ale zároveň v něm hlodaly pochybnosti. Co je ten muž zač a odkud přichází?

Vešel do chaty rozdělat oheň. Kamenný krb byl pohmatem ještě teplý. Prohřátí místnosti nebude trvat dlouho. Pozve cizince na skromnou večeři a uvidí se. Přesto musí být obezřetný. Připnul si holster, zkontroloval a zasunul do něj svůj Colt. Přehodil přes sebe kožešinu a vyšel zpět před chatu, aby hosta uvítal. Muž se zatím přiblížil na dohled. Vousatý, podsaditý, ve věku něco mezi třiceti a čtyřiceti lety. Zpod sobolí čapky vyčuhovaly černé strapaté vlasy. Z jeho strhaného výrazu bylo patrné, že cesta sem mu dala zabrat. Vzápětí už rozeznával i jeho ostrý, pronikavý pohled.

Cizinec se zastavil a křečovitě zazubil. „Já jsem Hank,” pronesl.

„Sam,” odpověděl a oplatil mu úsměv.

„Dáš si něco na zub?”

„Rád,” kývnul.

„Bohužel mám jen sušené maso a ryby. Ale doufám, že brzy bude čerstvé z pastí,” dodal a pokynul směrem ke vchodu.

„Nevadí,” odpověděl, oklepal se od jemné sněhové pokrývky a zamířil do chaty.

Následoval ho.

Hank vešel a pátravě se rozhlédl, jakoby něco nebo někoho hledal. Sam ho po očku sledoval. „Jsme tu sami, alespoň zatím,” vysvětlil. Nově příchozí přitakal a odložil velký ruksak a část svršků.

„Měl jsem partáka, ale před měsícem ho dostal medvěd,” podotkl ještě smutně Sam a svěsil hlavu.

„Smůla,” pokrčil rameny host. Posadil se na stoličku k plápolajícímu ohni a natáhl promrzlé dlaně blíž k jeho plamenům.

Sam si hned povšiml jeho Coltu za pasem. Rovněž Peacemaker, ale prvotřídní. Třpytivá zbraň se přímo leskla. Stejně jako šerifská hvězda připnutá na jeho holstru, která hned upoutala jeho pozornost. Tak nablýskanou zbraň a hvězdu snad ještě neviděl. Hank zaregistroval jeho pohled a sjel očima ke svému revolveru. Odkášlal si a řekl. „Je jich jen několik kousků, ale mě moc nestál”. Při té vzpomínce se podivně zašklebil.

„A ta hvězda,” pokračoval. „Je to už dost let, co jsem dělal šerifa v Texasu.”

A tohle je taková vzpomínka na ty časy," vysvětlil a lehce přešel bříšky prstů po nablýskaném kovu.

Sam uznale pokýval. Vzal ze stolu kus sušeného masa a nabídl ho Hankovi. Ten pokrm popadl a lačně se zakousl.

„A odkud se tu bereš?“ vyzvídal Sam.

Hltající příchozí vycedil mezi zuby. „Ale, zkoušel jsem to dole na Yukonu a ještě na několika dalších místech. Ale nebylo mi přáno,“ zachrchlal.

„A co ty, našels?“ obrátil se na svého hostitele.

„Jen pár drobných, ale nestojí to za řeč,“ vydal ze sebe kvapně a uhnul pohledem. Moc dobře věděl, že není dobré mluvit o zlatě, které si nese, s cizím člověkem. Shýbl se a přihodil do ohniště další poleno. Přitom na sobě cítil Hankův strnulý pronikavý pohled. Jejich rozhovor přerušilo halasné zavytí. Nemohlo to být daleko. Vlci.

„Králové zdejší divočiny. To těm to tady patří,“ suše konstatoval Hank.

Dál povídali o svých zážitcích a kouřili v dýmce zbytky tabáku, co v chatě ke své radosti našli. Sam se rozhovořil o tom, co ho přimělo k cestě na Aljašku a Hank na oplátku přidal pár zážitků z působení na místě šerifa.

Jeho nový společník byl bodrý a poměrně sdílný, ale přesto mu na něm něco nehrálo. Byl to jen pocit. Nutkavý pocit, který nedokázal vyjádřit. Ano, ty oči. Kdysi slyšel, že pravdu o člověku prozradí jeho oči. A cizincův pohled až kdesi v hloubce cosi skrýval.

Klábosili a klábosili, až na oba dolehla únava a začali se chystat ke spánku.

Hank si vyhlédl lůžko na opačné straně než nocoval on, a přesunul se k němu. Prostor mezi nimi rozdělával dohořívající oheň v krbu. Sam ulehl, přivřel oči a hlavou se mu promítal celý dnešní den. Vše šlo podle plánu a navíc má hosta. Může být spokojený. Myšlenky se zpomalovaly a když se úplně zastavily, odebral se do říše snů.

Rušivý zvuk. Cvaknutí. Sam byl rázem vzhůru a při plném vědomí. Ano, cvaknutí natahujícího se kohoutku. Nezdálo se mu to. Pootevřel oči. Jen velmi pomalu. Onen zvuk zatím nevybízěl k ukvapené rychlosti. Oči měl vyvalené dokořán, ale veškerý prostor pohlcovala naprostá temnota. Jeho zrak na ni pozvolna přivykl. Zaregistroval, že kus od něj ještě prosvítalo několik posledních uhlíků v krbu. Kolem však nebylo vidět zhora nic. Podle téměř dohořelého dřeva usoudil, že musel spát několik hodin.

Pod pokrývkou neslyšně nahnatal svůj Colt. Snad to tušil, že si ho nechal při sobě. I on natáhl spoušť a čekal.

„Vyřídíme to,“ zaznělo pojednou do ticha. Syrovým, drsným hlasem bez špetky emocí. Úplně jiným, než po celý večer od Hanka, jak si neznámý říkal, doted' slyšel.